

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

po rozpoznaniu sprawy z wniosku obrońcy lustrowanego
M. Ł. o wznowienie postępowania zakończonego
orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa (...),
utrzymującego w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 29 listopada 2010 r., sygn. akt III K (...),

postanowił:

- I. oddalić wniosek;
- II. obciążyć lustrowanego M. Ł. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie, w tym wydatkami w kwocie 20 zł (dwadzieścia złotych).

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. orzeczeniem z dnia 29 listopada 2010 r., sygn. akt III K (...), uznał, że M. Ł. złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne.

Po rozpoznaniu sprawy z powodu apelacji obrońcy lustrowanego Sąd Apelacyjny w (...) orzeczeniem z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

W dniu 4 kwietnia 2020 r. obrońca M. Ł. złożyła wniosek o wznowienie postępowania zakończonego tym prawomocnym orzeczeniem. Na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. i art. 542 § 1 i § 3 k.p.k. wniosła o:

- „1. wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 listopada 2010 r., III K (...), utrzymanym w mocy

wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt AKa (...), w sprawie M. Ł., skazanego za złożenie fałszywego oświadczenia lustracyjnego,

2. uchylenie obu wyroków i uniewinnienie M. Ł. od zarzucanego czynu”.

Ponadto wniosła o:

„- przeprowadzenie w trybie art. 546 k.p.k. dowodu z załączonych dokumentów, wskazanych we wniosku na okoliczność zawartych w nich treści,

- o zasądzenie na rzecz obrońcy kosztów postępowania według norm przepisanych”.

Do wniosku o wznowienie obrońca dołączyła kserokopię pisma Prezesa Związku [...] z dnia 22 marca 2013 r. skierowanego do Rzecznika Praw Obywatelskich, w którym jego autor zaprezentował pogląd, że wykorzystywanie przez oficerów WSW składanych w sposób jawny i oficjalny zawiadomień, meldunków i wyjaśnień wynikających z realizacji ciężącego na żołnierzach obowiązku służbowego nie może być utożsamiane ze współpracą z organami bezpieczeństwa państwa, a więc kierowanie wniosków o wszczęcie postępowań lustracyjnych należy uznać za nieuprawnione.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Analiza złożonego przez obrońcę M. Ł. wniosku o wznowienie postępowania (w szczególności wskazywanych przez nią sygnatur spraw i dat zapadłych orzeczeń) pozwala na przyjęcie, że ten nadzwyczajny środek zaskarżenia dotyczy orzeczeń wydanych przez Sąd Okręgowy w K. i Sąd Apelacyjny w (...) w postępowaniu lustracyjnym, mocą których uznano, że M. Ł. złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, zaś wniosek końcowy sprowadza się do uchylenia zaskarżonych orzeczeń i stwierdzenia przez Sąd Najwyższy, że M. Ł. złożył prawdziwe oświadczenie lustracyjne. Tylko bowiem przy takim rozumieniu treści skargi możliwe jest podjęcie merytorycznych ocen jej bardzo skąpej argumentacji.

Dodatkowo stwierdzić należy, że autorce wniosku umknęło, iż jego podstawą w postępowaniu lustracyjnym może być jedynie art. 21 d ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów

bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.; dalej: ustawa lustracyjna), w którym określono autonomiczne podstawy wznowienia postępowania lustracyjnego, odwołując się do Kodeksu postępowania karnego tylko w zakresie nieuregulowanym przepisami tej ustawy. W rozpoznawanej sprawie podstawą wniosku o wznowienie postępowania mógł być zatem art. 21d ust. 2 ustawy lustracyjnej, a nie jak uczyniła to obrońca M. Ł. art. 540 § 1 k.p.k. Przepis art. 21d ustawy lustracyjnej jako *lex specialis* wobec podstaw wznowienia z art. 540 § 1 k.p.k. wyłącza bowiem stosowanie tego unormowania Kodeksu.

Regulacja określona w art. 21d ust. 2 pkt 2 ustawy lustracyjnej przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznane przedtem sądowi, wskazujące na to, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów lub dowodów jest oczywiście niesłuszne. Tymczasem skarżąca nie powołała się skutecznie na takie nowe dowody lub fakty, przytoczyła jedynie stanowisko Prezesa Związku [...], a więc dowód, na którym oparty był i jej wcześniejszy wniosek oraz wniosek M. Ł..

Zauważyć tu należy, że podnoszona przez autorkę wniosku kwestia uznania oświadczenia lustracyjnego złożonego przez M. Ł. za niezgodne z prawdą była już analizowana. Sąd Najwyższy odnosił się do niej we wcześniej wydanych orzeczeniach dotyczących wniosku M. Ł. i jego obrońcy o wznowienie postępowania (zob. postanowienia z dnia: 10 lipca 2019 r., IV KO 121/18; 27 lutego 2020 r., IV KO 6/20).

W świetle prezentowanych tam ocen nie można mieć wątpliwości co do tego, że nowym dowodem mającym uzasadniać wznowienie postępowania nie są zgłoszone przez wnioskodawczynię załączone pisma, w tym wypowiedź Prezesa Związku [...] oraz w ramach aktualnie rozpoznawanego wniosku o wznowienie postępowania tylko wspomniane, a niezałączone - pismo Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 18 czerwca 2013 r. Dokumenty te były przedmiotem dogłębnej analizy w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2019 r. w sprawie IV KO 121/18. Tylko gwoli przypomnienia podkreślić należy, że wówczas Sąd Najwyższy uznał, iż „...treść pisma Prezesa Związku [...] stanowi jedynie odmienną ocenę wyrażoną na podstawie okoliczności

ujawnionych w toku postępowań prowadzonych wobec M. Ł. i nie może zostać uznana za powołanie okoliczności określanych jako *propter nova*. Stanowią one bowiem interpretację definicji pojęcia tajnej współpracy przewidzianej w art. 3a ust. 1 ustawy lustracyjnej w oparciu o odmienne ustalenia faktyczne dokonane na podstawie własnej oceny tych dowodów, które stanowiły przedmiot wielopłaszczyznowej oceny obu Sądów w postępowaniu lustracyjnym”. Oceny tej nie jest w stanie zmienić ponowienie wniosku opartego na tym samym dokumencie po zaledwie kilku miesiącach bez jakiejkolwiek argumentacji. Tak więc stanowiące załącznik do wniosku o wznowienie, omówione i ocenione pismo nie może być uznane za nowy fakt czy dowód wskazujący na oczywistą niesłuszność skarżonego orzeczenia.

Z tych oczywistych wręcz powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.